

paa vort eget Forslag, og jeg skulde da tro, at vi ved det, vi nu her gør, skaber Betingelser for, at Folkets Dom kan høres, og det hurtigt, og vi derved har gjort en fortjenstfuld Gerning, som alle, for hvem det sønderjydske Spørgsmaal er af den allerstørste Betydning, vil vide Partiet Tak for.

J. C. Christensen: Naar jeg forrige Gang, jeg havde Ordet, udtalte, at Valget var meget slet forberedt folkeligt set — en Udtalelse, man har imødegaaet ved at sige, at Vælgerne havde det let nok, de havde kun at sætte et Kryds, der var ingen Vanskeligheder for Vælgerne —, saa ligger min Udtalelses Begrundelse deri, at Vælgerne ganske vist kun skal sætte deres Kryds, men de ved ikke, hvilket Resultat der kommer ud deraf (*Rode:* Det ved de aldrig). Jo, i nogen Grad ved de det, de ved, at naar de under det gamle System sætter Kryds, bliver deres Kryds regnet for den Mand, de har sat det ved, men det ved de ikke her. De ved, at naar de stiller en Mand op i en Kreds, og han faar Flertal i den Kreds, saa bliver han valgt, men det ved de ikke her. Her er Opstillingskredse, hvor vedkommende, som bliver opstillet og faar Flertal i Kredsen, maaske slet ikke bliver valgt, det kan meget godt ske, medens der maaske i den Kreds, som ikke har Flertal, bliver valgt to, og slet ingen i den Kreds, hvori Partierne har opstillet. Vælgerne ved altsaa slet ikke, hvad de faar for deres Kryds, om de faar den Mand valgt, der er opstillet i Kredsen, og om de overhovedet faar den Mand, som de har sat deres Kryds ved, valgt, o. s. v. Naar dette Valgsystem er blevet prøvet en Gang, tror jeg derfor, at der vil samle sig et stort Flertal i Landet for den Bedømmelse, at det er meget slet, og jeg tvivler ikke om, at vi kommer til at gøre det om. Men jeg har ogsaa lagt Mærke til, at det ærede Medlem fra Kalundborg (*Rode*) udtalte sig meget mere forsigtigt om det Forslag, end han udtalte sig om det, vi fik for 5 Aar siden; det roste han i høje Toner, uagtet han nu siger, at det ikke er et redeligt Grundlag at gaa til Valg paa. Erfaringen har vist ham, at han skal være forsigtig, og det er han ogsaa.

Det ærede Medlem bebredede mig, at jeg ogsaa havde sagt om det sønderjydske Spørgsmaal, at det var daarligt forberedt. Min Begrundelse for denne Dom var, at efter mit Skøn burde det sønderjydske Spørgsmaal være saaledes forberedt, at det i størst mulig Grad havde samlet

hele det danske Folk om sig og ligeledes den Del af det danske Folk, som er Syd for Kongeaaen; men det er saaledes forberedt, at det mere og mere har virket splittende baade Nord og Syd for Kongeaaen. Nu vil det ærede Medlem fra Kalundborg afvise mine Udtalelser i den Henseende med Henvisning til, at det er Minister H. P. Hanssen, der har forberedt det. Men maa jeg da spørge: Den Gang Ministeriet undlod at virke for Rømningen af 2den Zone, var det da efter Tilskyndelse af Minister H. P. Hanssen? Det kan det vist ikke have været, da han nede i Sønderjylland stemte for, at Rømning var en tvingende Nødvendighed. (*P. Munch:* Det var bagefter). Men Ministeriet kom ogsaa bagefter, det forsømte jo Lejligheden, da den var der, og Minister H. P. Hanssen, som blev udnævnt den 24. Juni, kan ikke have tilraadet, at de skulde opretholde den, maa jeg sige, ligegyldige Stilling; det har han vist ikke været med til at forberede. Da Statsministeren talte i Ringsted og ikke gjorde Indvending mod Rigskansler Bauers Tale og i det hele taget ikke gjorde Indvending mod en mulig fremtidig Forhandling om Ændring af Fredstraktaten, var det da efter Tilskyndelse af Minister H. P. Hanssen, var det ham, der havde forberedt den Tale dernede? Jeg tillader mig at tvivle. Da flere Ministre tog ud til disse Møder i København, som efter mit Skøn kun gjorde Skade, var det da efter Minister H. P. Hanssens Raad? Jeg tror det ikke. Nej, Ministeriet har ikke ladet H. P. Hansen forberede det hele, det tror jeg ikke, det ærede Medlem fra Kalundborg kan dække sig bag.

Saa sagde det ærede Medlem, at hvis H. P. Hanssen efter Venstres Raad var blevet Regeringskommissær for sønderjydske Sager, var der den Mangel derved, at han ikke kunde møde i Statsraadet. Den nye Statsminister har nylig her erklæret, at man havde et Fortilfælde, som man kunde henvise til i saa Henseende, men i øvrigt antager jeg ikke, det at møde i Statsraadet er Hovedsagen, for det kunde en anden Minister have gjort. Hovedsagen er, at Ministeriet fik de nødvendige Korrektiver og de nødvendige Raad om Forholdene dernedefra.

Det ærede Medlem holdt dernæst en Tale om, hvorledes Stemningerne og Følelserne ikke maatte raade. Jeg mener heller ikke, at Stemninger og Følelser skal raade, de maa være retledede af Forstanden, men jeg tror ikke, at det ærede Medlem har Grund til her at